

Високи представник посјетио Мостар и одржао четврту сједницу Грађанског форума

Високи представник, Волфганг Петрич, је у петак током своје посјете Мостару у овом граду одржао четврту сједницу Грађанског форума, на којој се разговарало о питањима од друштвеног значаја са једанаест представника грађанског друштва у Херцеговини. Високи представник је такође посјетио и Јеврејску заједницу Мостара, сусрео се са студентима оба универзитета, те посјетио Љубушки.

Високи представник је отпочео са сједницама Грађанског форума у лето прошле године као мјеста гдје се могу размијенити мишљења са представницима грађанског друштва. Отварајући сједницу Грађанског форума у Мостару, Високи представник је изјавио да жели да се чује глас грађана те да се грађанско друштво укључи у политички дискурс у БиХ, а све као саставни дио напора које улаже међународна заједница у развијању односа партнерства са Босном и Херцеговином.

Велики дио разговора који су се водили током тросатне сједнице Грађанског форума односио се на проблеме у области образовања. Учесници Форума су са жаљењем констатовали постојање образовног система у БиХ подијељеног на националном основу, што је нарочито очигледно у Мостару, са његова два универзитета, ниским образовним стандардима, те непостојањем јавних средстава за образовање – упркос чињеници да је образовање од кључног значаја за осигурање боље будућности за Босну и Херцеговину. Учесници састанка су се сложили да економска ситуација у БиХ једноставно не може поднијети три одвојена образовна система.

Високи представник је охрабрио једанаеаст учесника сједнице

Грађанског форума да се састану, изнађу рјешења и започну вршити притисак на одговорне званичнике да побољшају ову ситуацију. “Чудно је да су управо они који тврде да највише воде рачуна о грађанима за које кажу да их представљају, тим грађанима обезбиједили тако лош образовни систем,” изјавио је Високи представник. “Систем подијељен на националном основу дугорочно гледано наноси штету сваком од народа будући да им не обезбјеђује образовање какво им је потребно како би могли напредовати и покренути своју земљу. Када видите да нешто не функционише, онда покушајте да то промијените. Преузмите судбину овог града у своје руке. То је могуће. Само немојте да одустанете.”

Високи представник се заложио за европски образовни модел, који омогућује очување националних идентитета и језика али је ипак заснован на тијесној сарадњи и складним односима. “Образовни систем у БиХ мора бити заједнички, али заснован на толеранцији и узајамном поштивању, укључујући различите језике и различите националне идентитете,” рекао је Високи представник. “Процес интеграције Европске уније показује да је то могуће. Могу вам рећи, у Бриселу се чак прави разлика између њемачког језика који се говори у Њемачкој и њемачког језика који се говори у Аустрији – а ми и даље веома тијесно сарађујемо и уједињујемо се.”

Друга питања о којима се разговарало односила су се на потенцијал Мостара да постане регионални центар и можда чак временом и главни град Федерације. У овом контексту, Високи представник је нагласио да обје стране морају интензивно сарађивати како би оствариле овај циљ јер се Мостар неће моћи обновити уколико и даље остане подијељен. Високи представник је такође исказао своје разочарење да градске власти нису додијелиле урбанистичку сагласност за изградњу регионалног студија Федералне РТВ у Мостару, унаточ томе што су прије извјесног времена обећале да ће завршити овај посао. Новчана средства која су Европска комисија и Влада Италије одвојила за

опремање овог студија ће се морати преусмјерити уколико се нова локација за студио не потврди ускоро. Ово ће угрозити отварање нових радних мјеста у Мостару.

Остала питања о којима је било ријечи су недовољна развијеност грађанског друштва, чињеница да се на политичкој сцени не појављују нова млада лица, притисак који се врши на појединце како би се понашали “у складу са својом националном припадношћу”, криминал и корупција те све већи административни апарат у БиХ. “Ливно је од Мостара удаљено 80 км ваздушне линије” рекао је један од учесника. “Да бисте дошли тамо, морате проћи три кантона са 30 до 35 министара. То значи да имамо једног министра на сваких два до три километра. Можемо ли приуштити толики број министара? А уопште нисам споменуо министре на нивоу Федерације и државе или општинске званичнике.”

Закључујући сједницу Грађанског форума, високи представник је рекао да оно што уједињује Босну и Херцеговину јесу проблеми са којима се суочавају њени грађани. “Оно што сам имао прилику чути на грађанским форумима у Сарајеву и Бањалуци је исто што сам чуо и данас” рекао је високи представник. “Ако су проблеми истовјетни, вјерујем да врло једноставно можете сарађивати како бисте заједно дошли до рјешења. Мултиетничка Босна и Херцеговина је могућа.”

Учесници Грађанског форума су, по абecedном реду, били: Јосип Блажевић, предсједник удружења новинара “Апел” и дописник из Мостара за Независне новине; Недим Ћишић, директор “Алтернативног института”, невладине организације из Мостара која се бави мултимедијским умјетничким пројектима; Радослав Додиг, професор филозофије и новинар из Љубушког; Хамид Дрљевић, професор економије на “Универзитету Џемал Биједић” у Мостару (бошњачки); Елада Хасанагић, уредник у мултиетничком студентском листу “Студентски дани” у Мостару; Фарук Кајтаз, главни и одговорни уредник “Омладинског радија Џ” у Мостару;

Фрањо Љубић, ректор “Свеучилишта у Мостару” (хрватски); Ратко Пејановић, предсједник Српског грађанског вијећа у Мостару; Иван Петровић, такође уредник у листу “Студентски дани”; Амела Ребац, потпредсједница удружења “Апел” и главни и одговорни уредник мостарског радија “Студио 88; и Вања Судар, активист невладиних организација, предсједник “Омладинског парламента Херцеговине.”

Високи представник је петак ујутро провео са Зораном Манделбаумом и другим представницима Јеврејске заједнице у Мостару, у посјети градском јеврејском гробљу и спомен обиљежју жртвама холокауста, локацији на којој ће бити изграђена синагога и женској невладиној организацији “Жена БиХ” у којој су ангажоване многе жене из јеврејске заједнице. Високи представник у потпуности подржава рад Јеврејске заједнице у БиХ и истиче значајан допринос који је она дала процесу помирења у БиХ.

Високи представник се јуче поподне састао са 16 студената са два мостарска универзитета и био у приватној посјети Љубушком. У четвртак увече је високи представник примио награду новинара коју додјељује Вечерњи лист из Мостара и састао се са градоначелником Мостара Невеном Томићем и замјеником градоначелника Хамдијом Јахићем. Високи представник је импресиониран пожртвованим радом госп. Томића и госп. Јахића за град Мостар и у потпуности га подржава.